

Bruxelles, 8. svibnja 2020.
REV1 – zamjenjuje obavijest od
7. listopada 2019.

OBAVIJEST SUDIONICIMA

POVLAČENJE UJEDINJENE KRALJEVINE I PROPISI UNIJE O DUHANU I SRODNIM PROIZVODIMA

Ujedinjena Kraljevina napustila je Europsku uniju 1. veljače 2020. i postala „treća zemlja”¹. U Sporazumu o povlačenju² predviđeno je prijelazno razdoblje do 31. prosinca 2020.³ Do tog se datuma pravo Unije u cijelosti primjenjuje na Ujedinjenu Kraljevinu i u Ujedinjenoj Kraljevini⁴.

Europska unija i Ujedinjena Kraljevina u prijelaznom će razdoblju voditi pregovore o sporazumu o novom partnerstvu, posebno o uspostavi područja slobodne trgovine. Međutim, nije izvjesno hoće li se takav sporazum sklopiti i stupiti na snagu na kraju prijelaznog razdoblja. U svakom slučaju, takvim će se sporazumom uspostaviti odnos koji će se u smislu uvjeta pristupa tržištu znatno razlikovati od sudjelovanja Ujedinjene Kraljevine na jedinstvenom tržištu⁵, u carinskoj uniji i aranžmanima za PDV i trošarine.

Stoga se sve zainteresirane strane, a posebno gospodarski subjekti, podsjećaju na pravnu situaciju koja će nastati nakon isteka prijelaznog razdoblja (dio A u nastavku). U ovoj se obavijesti objašnjavaju i određene odredbe o razdvajanju iz Sporazuma o povlačenju (dio B u nastavku), kao i propisi koji će se nakon isteka prijelaznog razdoblja primjenjivati u Sjevernoj Irskoj (dio C u nastavku).

Savjet sudionicima:

¹ Treća zemlja je zemlja koja nije država članica Unije.

² Sporazum o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju (SL L 29, 31.1.2020., str. 7.) („Sporazum o povlačenju”).

³ Prijelazno razdoblje moguće je prije 1. srpnja 2020. jedanput produljiti za najviše godinu dana ili dvije godine (članak 132. stavak 1. Sporazuma o povlačenju). Vlada Ujedinjene Kraljevine zasad je odbacila mogućnost takvog produljenja.

⁴ Uz određene iznimke iz članka 127. Sporazuma o povlačenju, od kojih ni jedna nije relevantna u kontekstu ove obavijesti.

⁵ Konkretno, sporazum o slobodnoj trgovini ne predviđa načela unutarnjeg tržišta (u području robe i usluga), kao što su uzajamno priznavanje, „načelo zemlje podrijetla” i usklađivanje. Sporazum o slobodnoj trgovini ne uklanja ni carinske formalnosti i kontrole, uključujući one koje se odnose na podrijetlo robe i njezine inpute, niti zabrane i ograničenja uvoza i izvoza.

Zbog posljedica navedenih u ovoj obavijesti, sudionicima se osobito savjetuje da se pripreme za posebne zahtjeve za pošiljke između EU-a i Ujedinjene Kraljevine nakon isteka prijelaznog razdoblja.

Napomena:

Ova se obavijest ne odnosi na:

- propise EU-a o neizravnom oporezivanju (trošarine i PDV);
- propise EU-a o žigovima i njihovu provedbu; i
- propise EU-a o reklamiranju i sponzorstvu duhanskih proizvoda te o audiovizualnoj komercijalnoj komunikaciji.

O tim aspektima u pripremi su ili su već objavljene druge obavijesti⁶.

A. PRAVNA SITUACIJA KOJA ĆE NASTATI PO ISTEKU PRIJELAZNOG RAZDOBLJA

Po isteku prijelaznog razdoblja Direktiva 2014/40/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 3. travnja 2014. o usklađivanju zakona i drugih propisa država članica o proizvodnji, predstavljanju i prodaji duhanskih i srodnih proizvoda,^{7 8} prestat će se primjenjivati na Ujedinjenu Kraljevinu⁹. Najvažnije su posljedice toga sljedeće:

1. IZVJEŠĆIVANJE O DUHANSKIM PROIZVODIMA I DOSTAVA INFORMACIJA O E-CIGARETAMA PUTEM ZAJEDNIČKOG MJESTA ELEKTRONIČKOG ULAZA EU-A (EU-CEG)

Člankom 5. Direktive 2014/40/EU propisano je da proizvođači i uvoznici duhanskih proizvoda nadležnim tijelima država članica dostavljaju podatke o svim duhanskim proizvodima koji su stavljeni na tržište EU-a (sastojci, emisije, predstavljanje proizvoda).

Osim toga, člankom 20. stavkom 2. Direktive 2014/40/EU propisano je da proizvođači i uvoznici elektroničkih cigareta i spremnika za punjenje podnose obavijest nadležnim tijelima država članica o svim takvim proizvodima koje namjeravaju staviti na tržište EU-a.

⁶ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/getting-ready-end-transition-period_hr

⁷ SL L 127, 29.4.2014., str. 1.

⁸ Pojam „duhanski proizvod” u ovoj Obavijesti trebao bi se tumačiti tako da, ako je primjenjivo, uključuje „srodne proizvode”.

⁹ U pogledu primjenjivosti Direktive 2014/40/EU na Sjevernu Irsku, vidjeti dio C ove Obavijesti.

Potrebni podaci o duhanskim proizvodima i elektroničkim cigaretama dostavljaju se putem zajedničkog mjesta elektroničkog ulaza EU-a (EU-CEG)¹⁰.

Po isteku prijelaznog razdoblja, zahtjevi u pogledu izvješćivanja utvrđeni Direktivom 2014/40/EU više se neće primjenjivati na proizvode koji su namijenjeni za stavljanje na tržište Ujedinjene Kraljevine. Zajedničko mjesto elektroničkog ulaza više se ne može koristiti za dostavljanje podataka Ujedinjenoj Kraljevini. Po isteku prijelaznog razdoblja, prilikom podnošenja ažurirane verzije prethodne obavijesti, proizvođači i uvoznici iz EU-a morat će osigurati da tržište Ujedinjene Kraljevine više nije uvršteno u te obavijesti.

2. KOMBINIRANA ZDRAVSTVENA UPOZORENJA NA DUHANSKIM PROIZVODIMA (FOTOGRAFIJE U BOJI)

Člankom 10. Direktive 2014/40/EU utvrđeno je da jedinična pakiranja i vanjska pakiranja duhanskih proizvoda moraju sadržavati kombinirana zdravstvena upozorenja. Kombinirana zdravstvena upozorenja sastoje se od propisanih tekstualnih upozorenja i odgovarajućih fotografija u boji¹¹.

Te fotografije u boji u vlasništvu su Komisije. Stoga se na duhanskim proizvodima stavljenima na tržište Ujedinjene Kraljevine po isteku prijelaznog razdoblja više ne mogu nalaziti fotografije u boji utvrđene Direktivom 2014/40/EU.

3. JEDINSTVENE IDENTIFIKACIJSKE OZNAKE

Člankom 15. Direktive 2014/40/EU propisano je da sva jedinična pakiranja duhanskih proizvoda sadržavaju jedinstvenu identifikacijsku oznaku¹².

- Duhanski proizvodi uvezeni iz Ujedinjene Kraljevine na tržište EU-a nakon isteka prijelaznog razdoblja moraju biti u skladu s propisima za uvoz u EU. Stoga ti duhanski proizvodi moraju biti označeni jedinstvenom identifikacijskom oznakom koju je izdao izdavatelj identifikacijskih oznaka države članice EU-a na čije tržište je proizvod stavljen¹³.
- Duhanski proizvodi izvezeni iz EU- a u Ujedinjenu Kraljevinu nakon isteka prijelaznog razdoblja moraju biti u skladu s propisima za izvoz iz EU-a. Stoga ti duhanski proizvodi moraju biti označeni jedinstvenom identifikacijom koju je izdao izdavatelj identifikacijskih oznaka države članice EU-a u kojoj je proizvod proizveden¹⁴.

¹⁰ https://ec.europa.eu/health/euceg/introduction_hr.

¹¹ Usp. Delegirana direktiva Komisije 2014/109/EU od 10. listopada 2014. o izmjeni Priloga II. Direktivi 2014/40/EU Europskog parlamenta i Vijeća uspostavljanjem zbirke slikovnih upozorenja za uporabu na duhanskim proizvodima, SL L 360, 17.12.2014., str. 22.

¹² Usp. Provedbena uredba Komisije (EU) 2018/574 od 15. prosinca 2017. o tehničkim standardima za uspostavu i rad sustava sljedivosti duhanskih proizvoda, SL L 96, 16.4.2018., str. 7.

¹³ Članak 4. stavak 2. Provedbene uredbe (EU) 2018/574.

¹⁴ Članak 4. stavak 4. Provedbene uredbe (EU) 2018/574.

4. PRIJENOS INFORMACIJA O KRETANJU PROIZVODA

Člankom 15. Direktive 2014/40/EU i Provedbenom uredbom (EU) 2018/574 propisano je bilježenje kretanja jediničnih pakiranja duhanskih proizvoda¹⁵.

Po isteku prijelaznog razdoblja, kretanje proizvoda iz EU-a u Ujedinjenu Kraljevinu i obratno jest izvoz odnosno uvoz i mora se sukladno tome bilježiti.

5. PRIMARNI I SEKUNDARNI TRGOVINSKI REPOZITORIJI

Člankom 15. Direktive 2014/40/EU i člancima 24., 26. i 27. Provedbene uredbe (EU) 2018/574 propisana je uspostava infrastrukture za pohranu podataka (primarni repozitoriji za svakog proizvođača i uvoznika; sekundarni repozitorij koji sadržava kopiju svih podataka pohranjenih u primarnim repozitorijima) koji omogućuju praćenje i pronalazak duhanskih proizvoda.

Po isteku prijelaznog razdoblja,

- svi sudionici iz Ujedinjene Kraljevine, konkretno nacionalna tijela Ujedinjene Kraljevine, izdavatelj identifikacijskih oznaka iz Ujedinjene Kraljevine i gospodarski subjekti iz Ujedinjene Kraljevine moraju biti isključeni iz primarnih repozitorija;
- svi sudionici iz Ujedinjene Kraljevine, konkretno nacionalna tijela Ujedinjene Kraljevine, izdavatelj identifikacijskih oznaka iz Ujedinjene Kraljevine, primarni repozitoriji s kojima ugovore imaju proizvođači i uvoznici s poslovnim nastanom isključivo na državnom području Ujedinjene Kraljevine te gospodarski subjekti iz Ujedinjene Kraljevine, moraju biti isključeni iz sekundarnog repozitorija.

Podaci povezani s Ujedinjenom Kraljevinom moraju ostati u sustavu repozitorijâ i biti pohranjeni u skladu s važećom politikom čuvanja podataka¹⁶.

B. RELEVANTNE ODREDBE O RAZDVAJANJU IZ SPORAZUMA O POVLAČENJU

U članku 41. stavku 1. Sporazuma o povlačenju predviđeno je da se sva postojeća i pojedinačno prepoznatljiva roba koja je zakonito stavljena na tržište u Uniji ili Ujedinjenoj Kraljevini prije isteka prijelaznog razdoblja može i dalje stavljati na raspolaganje na tržište Unije ili Ujedinjene Kraljevine i kretati se između ta dva tržišta dok ne stigne do krajnjega korisnika.

Gospodarski subjekt koji se poziva na tu odredbu snosi teret dokazivanja na temelju svih relevantnih dokumenata da je roba stavljena na tržište u Uniji ili Ujedinjenoj Kraljevini prije isteka prijelaznog razdoblja¹⁷.

¹⁵ Usp. poglavlje VI. Provedbene uredbe (EU) 2018/574.

¹⁶ Članak 25. stavak 1. točka (e) i članak 27. stavak 10. Provedbene uredbe (EU) 2018/574.

¹⁷ Članak 42. Sporazuma o povlačenju.

Za potrebe te odredbe, „stavljanje na tržište” znači prva isporuka robe za distribuciju, potrošnju ili uporabu na tržištu u okviru komercijalne djelatnosti, uz naknadu ili besplatno¹⁸. „Isporuka robe za distribuciju, potrošnju ili uporabu” znači da je „postojeća i pojedinačno prepoznatljiva roba, nakon završetka faze proizvodnje, predmet pisanog ili usmenog sporazuma između dviju ili više pravnih ili fizičkih osoba o prijenosu vlasništva, bilo kojeg drugog prava intelektualnog vlasništva ili posjeda predmetne robe ili je predmet ponude pravnoj ili fizičkoj osobi ili osobama za sklapanje takvog sporazuma.”¹⁹

Primjer: Ako je proizvođač sa sjedištem u Ujedinjenoj Kraljevini svoj duhanski proizvod prije isteka prijelaznog razdoblja prodao trgovcu na veliko sa sjedištem u Ujedinjenoj Kraljevini, taj se proizvod i dalje može distribuirati u državu članicu EU-a koja zahtijeva identifikacijsku oznaku države članice potrošnje bez potrebe da se jedinstvena identifikacijska oznaka zamijeni jedinstvenom identifikacijskom oznakom koja se zahtijeva za uvezene proizvode²⁰.

C. MJERODAVNI PROPISI U SJEVERNOJ IRSKOJ NAKON ISTEKA PRIJELAZNOG RAZDOBLJA

Nakon isteka prijelaznog razdoblja primjenjuje se Protokol o Irskoj / Sjevernoj Irskoj²¹. Protokol o Irskoj / Sjevernoj Irskoj podliježe periodičnoj suglasnosti Zakonodavne skupštine Sjeverne Irske, a početno razdoblje primjene traje četiri godine po isteku prijelaznog razdoblja²².

U skladu s Protokolom o Irskoj / Sjevernoj Irskoj, određene odredbe prava Unije primjenjuju se i na Ujedinjenu Kraljevinu i u Ujedinjenoj Kraljevini u vezi sa Sjevernom Irskom. U Protokolu o Irskoj / Sjevernoj Irskoj Unija i Ujedinjena Kraljevina dodatno su se sporazumjele da se smatra kao da je Sjeverna Irska država članica u mjeri u kojoj se propisi Unije primjenjuju na Ujedinjenu Kraljevinu i u Ujedinjenoj Kraljevini u vezi sa Sjevernom Irskom²³.

U Protokolu o Irskoj / Sjevernoj Irskoj predviđeno je da se Direktiva 2014/40/EU primjenjuje na Ujedinjenu Kraljevinu i u Ujedinjenoj Kraljevini u vezi sa Sjevernom Irskom²⁴.

¹⁸ Članak 40. točke (a) i (b) Sporazuma o povlačenju.

¹⁹ Članak 40. točka (c) Sporazuma o povlačenju.

²⁰ Ne dovodeći u pitanje zahtjeve u pogledu nacionalnih identifikacijskih oznaka za fiskalne potrebe na pakiranju.

²¹ Članak 185. Sporazuma o povlačenju.

²² Članak 18. Protokola o Irskoj / Sjevernoj Irskoj.

²³ Članak 7. stavak 1. Sporazuma o povlačenju u vezi s člankom 13. stavkom 1. Protokola o Irskoj / Sjevernoj Irskoj.

²⁴ Članak 5. stavak 4. Protokola o Irskoj / Sjevernoj Irskoj i odjeljak 47. Priloga 2. tom protokolu.

To znači da se smatra da upućivanja na Uniju u dijelu A i dijelu B ove Obavijesti uključuju Sjevernu Irsku, a da se upućivanja na Ujedinjenu Kraljevinu odnose samo na Veliku Britaniju.

Konkretnije, to među ostalim znači sljedeće:

- duhanski proizvodi stavljani na tržište u Sjevernoj Irskoj moraju biti u skladu s Direktivom 2014/40/EU,
- duhanski proizvodi proizvedeni u Irskoj i otpremljeni u Uniju nisu uvoz u smislu Direktive 2014/40/EU (vidjeti prethodni odjeljak A),
- duhanski proizvodi otpremljeni iz Sjeverne Irske u Veliku Britaniju jesu izvoz u smislu Direktive 2014/40/EU (vidjeti prethodni odjeljak A),
- duhanski proizvodi otpremljeni iz Velike Britanije u Sjevernu Irsku jesu uvoz u smislu Direktive 2014/40/EU (vidjeti prethodni odjeljak A),
- da bi ispunili regulatorne zahtjeve na temelju Direktive 2014/40/EU, posebno u pogledu izvješćivanja o duhanskim proizvodima, dostavljanja informacija o e-cigaretama, kombiniranih zdravstvenih upozorenja i oznaka sljedivosti, gospodarski subjekti moraju stupiti u kontakt s nadležnim tijelima i izdavateljem identifikacijskih oznaka Ujedinjene Kraljevine u vezi sa Sjevernom Irskom.

Međutim, Protokolom o Irskoj / Sjevernoj Irskoj isključuje se mogućnost da Ujedinjena Kraljevina u odnosu na Sjevernu Irsku sudjeluje u donošenju odluka Unije i na njih utječe²⁵.

Na internetskoj stranici Komisije o politici kontrole duhana (https://ec.europa.eu/health/tobacco/policy_hr) mogu se naći opće informacije o zakonodavnom okviru za duhanske i srodne proizvode. Na internetskoj stranici namijenjenoj sustavu zajedničkog mjesta elektroničkog ulaza EU-a (EU-CEG) (<https://ec.europa.eu/health/euceg>) mogu se naći konkretne (tehničke) informacije o dostavljanju informacija o proizvodu. Na internetskoj stranici namijenjenoj sljedivosti duhana (https://ec.europa.eu/health/tobacco/tracking_tracing_system_hr) mogu se naći konkretne (tehničke) informacije o dostavljanju informacija o kretanju proizvoda i o transakcijama. Te će se stranice prema potrebi ažurirati.

Europska komisija
Glavna uprava za zdravlje i sigurnost hrane

²⁵ Ako je potrebna razmjena informacija ili uzajamno savjetovanje, odvijat će se u okviru zajedničke savjetodavne radne skupine osnovane u skladu s člankom 15. Protokola o Irskoj / Sjevernoj Irskoj.